

Borgerforslag - støtterblanket

Du kan bruge denne blanket til at støtte et borgerforslag, hvis du ikke kan bruge den digitale løsning på borgerforslag.dk.

Der er ingen forpligtelser forbundet med at være støtter af et forslag.

Dine personoplysninger bliver ikke offentliggjort, når du er støtter af forslaget. Vi henviser i øvrigt til politikken for, hvordan vi behandler personoplysninger, på borgerforslag.dk. Du kan se et uddrag af persondatapolitikken med de relevante afsnit for støttere nedenfor.

Sådan støtter du ikkedigitalt et borgerforslag

1. Når du har udfyldt blanketten og underskrevet den, skal du sende den som fysisk post til Christiansborg, Folketinget, Rigsdagsgården 4, 1218 København K, att.: Borgerforslag.
2. Når Folketingets Administration har modtaget blanketten, kontrollerer administrationen ved at slå op i Det Centrale Personregister (CPR), at du har stemmeret til folketingsvalg. Herefter registrerer vi din støtte i systemet, og du modtager en bekræftelse pr. brev eller e-mail på, at din støtte er registreret.

Titel

Teknologien skal tjene mennesket: indfør nu seks grundlæggende rettigheder i mødet med kunstig intelligens

Id: FT-24936

Forslag

Folketinget pålægger regeringen at sikre borgerne seks grundlæggende rettigheder i mødet med kunstig intelligens og digitale systemer, der påvirker vores valg og adgang til samfundet. Formålet er, at teknologien tjener mennesket og ikke omvendt. Regeringen skal fremsætte de nødvendige lovforslag inden for det nationale råderum, arbejde i EU for håndhævelse og stærkere fælles regler og give Folketinget en årlig redegørelse om fremdriften. Rettighederne kan gennemføres trinvis, men målet er alle seks.

Danmark skal gå forrest og sætte mennesket først.

De seks rettigheder er:

1. Retten til et menneske

Ingen indgribende afgørelse om en borgers forsørgelse, sundhed, uddannelse, arbejde eller retsforhold må reelt træffes alene af kunstig intelligens eller andre automatiserede systemer. Der skal være et ansvarligt menneske, som kan forstå, efterprøve og ændre afgørelsen.

2. Retten til at vide

Borgeren skal kunne se, når modparten er kunstig intelligens, og når væsentligt indhold som tekst, billeder, lyd eller video er kunstigt genereret eller manipuleret.

3. Retten til at sige fra

Borgeren skal have en menneskelig vej ind i det offentlige og kunne gøre indsigelse mod AI-baseret profilering, overvågning og påvirkning, der ikke er nødvendig. Ingen må miste adgang til grundlæggende offentlige ydelser ved at vælge den menneskelige vej.

4. Retten til en tryk digital barndom

FT-24936 - Teknologien skal tjene mennesket: indfør nu seks grundlæggende rettigheder i mødet med kunstig intelligens

Digitale tjenester, som børn og unge møder, må ikke udnytte deres sårbarhed, skabe afhængighed, høste deres data og opmærksomhed eller manipulere dem følelsesmæssigt.

5. Retten til ikke at blive udnyttet

Manipulerende eller afhængighedsskabende design, der fastholder opmærksomhed ved at udnytte adfærdsmæssige eller psykiske sårbarheder, skal kunne forbydes. Bevisbyrden og produktansvaret skal ligge hos udbyderen.

6. Retten til ét sted at gå hen Borgeren skal have én indgang ved klager over kunstig intelligens og digitale systemer. Myndighederne skal have beføjelser og pligt til at få sagen behandlet det rette sted.

Bemærkninger til forslaget

Indledning: de tre veje

Der tegner sig i disse år tre veje frem. En, hvor teknologien får frit løb, og markedet sætter reglerne. En, hvor staten tager kontrollen og bruger teknologien til at styre os. Og en tredje, hvor mennesket bliver ved rattet, og teknologien tjener os i stedet for omvendt. Den tredje vej bliver ikke til af sig selv. Den kræver rettigheder, som kan forstås, bruges og håndhæves. Dette forslag beder Folketinget om at vælge den vej.

Vi kræver at vide, hvad der er i vores mad, og hvad medicin gør ved kroppen, før vi tager den. Men den teknologi, der hver dag påvirker vores beslutninger, relationer og opmærksomhed, kommer uden indholdsdeklaration.

Kunstig intelligens bliver en af de teknologier, der får størst indflydelse på vores hverdag. Den er hverken god eller ond i sig selv. Den bliver det, vi indretter den til at være. Et værktøj kan tjene os, sådan som et par briller hjælper os med at se skarpt. Men et værktøj kan også bruge os, sådan som spilleautomaten er bygget til at fastholde spilleren. Forskellen ligger ikke kun i teknologien, men i hvordan den designes, anvendes og reguleres. Meget digital teknologi er skabt til at fastholde vores opmærksomhed. Kunstig intelligens kan gøre påvirkningen hurtigere, mere personlig og sværere at gennemskue.

Påvirkningen begynder ikke i tankerne, men i sanserne. Lyd, lys og bevægelse rammer nervesystemet og udløser reaktioner, længe før den bevidste tanke er nået frem, og det er ikke en svaghed, men den biologiske mennesket har overlevet på. Den er blot aldrig før blevet mødt af systemer, der er bygget til at udnytte netop den, i hvert menneskes hånd, døgnet rundt. Derfor rækker oplysning ikke alene, fordi designet virker, før det, man ved, kan nå at gribe ind. Det skal rettigheder beskytte.

Vi ser allerede konsekvenserne. Børn og unge møder tjenester, der kæmper om deres opmærksomhed, mens bekymringen for deres søvn, koncentration og trivsel vokser. Voksne mødes af automatiserede vurderinger og beslutningsstøtte, de ikke kan få forklaret. Og kunstigt genereret indhold gør det stadig sværere at vide, hvem eller hvad der står bag det, vi ser og hører. Uden den viden smuldrer både den enkeltes handlefrihed og den fælles tillid, demokratiet bygger på.

Vi begynder ikke fra nul

Europa og Danmark har allerede taget vigtige skridt. Databeskyttelsesforordningen (GDPR), EU's AI-forordning, Digital Services Act, forbrugerreglerne og dansk forvaltningsret beskytter mod rent automatiserede afgørelser, visse former for profilering og manipulation, manglende gennemsigtighed og digitale risici for børn.

Men beskyttelsen er spredt på mange love, myndigheder og undtagelser. For den enkelte borger er det svært at vide, hvilke rettigheder man har, hvem der har ansvaret, og hvor man skal gå hen.

Forslaget samler derfor seks principper og beder Danmark gøre dem forståelige, effektive og håndhævelige, og arbejde i EU for at udvide beskyttelsen dér, hvor de nuværende regler ikke rækker.

FT-24936 - Teknologien skal tjene mennesket: indfør nu seks grundlæggende rettigheder i mødet med kunstig intelligens

Rent drikkevand sikrede vi ikke ved at bede hver borger koge sit eget vand, men ved at bygge vandværker. De seks rettigheder er den slags fælles infrastruktur for det digitale liv. Folketinget kan bygge dem enkeltvis og i den rækkefølge, der er flertal for, og hvert skridt tæller. Men vandet er først rent, når alle seks er på plads. Derfor skal regeringen hvert år give Folketinget en redegørelse for fremdriften på alle seks rettigheder, så ingen af dem stille glider ud af syne.

1. Retten til et menneske

GDPR artikel 22 beskytter allerede mod visse afgørelser, der alene bygger på automatiseret behandling og har retsvirkning eller på tilsvarende måde påvirker en person væsentligt. Menneskelig medvirken skal være reel og meningsfuld. Et rent gummistempel er ikke nok.

Men beskyttelsen er afgrænset til bestemte situationer. Forslaget gør princippet tydeligt: Når en afgørelse har stor betydning for et menneskes liv, skal der være et ansvarligt menneske, som kan forstå grundlaget, efterprøve systemets vurdering og ændre den. Det gælder, uanset om systemet kaldes kunstig intelligens eller sagsbehandlingsstøtte. En maskine kan beregne og anbefale, men den kan ikke stå til ansvar. Det kan kun et menneske.

2. Retten til at vide

AI-forordningens artikel 50 stiller fra 2. august 2026 krav om gennemsigtighed. Blandt andet skal mennesker oplyses om, at de har med et AI-system at gøre, og der gælder regler om mærkning eller oplysning ved bestemte former for kunstigt genereret eller manipuleret indhold.

Men reglerne har afgrænsninger, undtagelser og overgangsbestemmelser, og derfor går forslaget et skridt videre som politisk princip: Det skal som udgangspunkt være tydeligt, når vi kommunikerer med en maskine, og når væsentligt indhold er kunstigt genereret eller manipuleret. Uden mulighed for at kende afsender og oprindelse bliver det sværere at placere ansvar og træffe frie valg.

3. Retten til at sige fra

Databeskyttelsesreglerne giver allerede rettigheder ved profilering og behandling af personoplysninger og kræver et gyldigt behandlingsgrundlag. Men de giver ikke en enkel og generel ret til at fravælge enhver digital eller AI-baseret behandling, og i den offentlige sektor er digital kontakt på mange områder blevet udgangspunktet.

Forslaget skal derfor ikke læses som et krav om, at al profilering eller automatisering skal kunne afvises, men som et mere grundlæggende princip: Borgeren skal have adgang til en menneskelig vej ind i det offentlige og en reel mulighed for at gøre indsigelse, når AI-baseret profilering, overvågning eller påvirkning ikke er nødvendig. Valget af en menneskelig vej må ikke i sig selv koste adgangen til grundlæggende offentlige ydelser.

4. Retten til en tryk digital barndom

Beskyttelsen af børn har allerede et stærkt fundament. Digital Services Act kræver et højt beskyttelsesniveau for mindreåriges privatliv, sikkerhed og tryghed på onlineplatforme, og EU-Kommissionens retningslinjer fra 2025 tager direkte fat på afhængighedsskabende design og problematisk brug. Danmark har samtidig besluttet at arbejde for en aldersgrænse på sociale medier og en stærkere digital beskyttelse af børn.

Forslaget tager næste skridt: Beskyttelsen skal rette sig mod selve designet, uanset hvad udbyderen siger om sin hensigt, og gælde bredt, når digitale tjenester eller kunstig intelligens udnytter børns umodenhed. Børn er ikke råstof for forretningsmodeller bygget på data, opmærksomhed eller følelsesmæssig påvirkning.

5. Retten til ikke at blive udnyttet

AI-forordningens artikel 5 forbyder visse manipulerende og vildledende AI-praksisser, og Digital Services Act forbyder bestemte former for manipulerende design i onlinegrænseflader. Princippet er altså anerkendt:

FT-24936 - Teknologien skal tjene mennesket: indfør nu seks grundlæggende rettigheder i mødet med kunstig intelligens

Teknologi må ikke indrettes til at omgå menneskers frie valg.

Men reglerne rammer langt fra alle de mekanismer, der systematisk er designet til at fastholde opmærksomhed eller udnytte sårbarheder. Forslaget beder derfor regeringen arbejde for en tydeligere grænse mod manipulerende og afhængighedsskabende design. Det afgørende skal ikke være, hvad virksomheden siger om sit formål, men hvordan designet faktisk virker. Og bevisbyrden skal vendes. Vi forlanger, at medicin og fødevarer er dokumenteret sikre, før de sælges, og at producenten bærer ansvaret, når de ikke er. Det samme må gælde design, der er bygget til at fastholde et nervesystem. Det er ikke borgerens opgave at bevise, at et design skader, men udbyderens opgave at vise, at det ikke gør. En tjeneste må gerne være så god, at vi vælger at blive. Den må ikke være bygget til at gøre det unødigt svært at gå.

6. Retten til ét sted at gå hen

Tilsynet med kunstig intelligens er i Danmark ved at blive organiseret sektorvist. Digitaliseringsstyrelsen fungerer som centralt kontaktpunkt, mens en række myndigheder fører eller vil føre tilsyn på hver deres område.

Sektorviden kan være nødvendig, men borgeren skal ikke kende myndighedslandskabet for at bruge sine rettigheder. Vi foreslår derfor én tydelig indgang, hvor borgeren kan henvende sig, og hvor myndighederne har pligt til at få sagen behandlet det rette sted. Det kræver klare beføjelser, koordinering og ressourcer nok til at handle. Rettigheder, ingen kan finde ud af at bruge, er kun rettigheder på papiret.

To spor: Hvad Danmark kan nu, og hvor Danmark skal gå foran

Forslaget respekterer arbejdsdelingen mellem Danmark og EU. Hvor kompetencen er dansk, skal Danmark handle nu. Det gælder blandt andet den offentlige forvaltning, den menneskelige adgang til myndighederne, organiseringen af de nationale tilsyn og håndhævelsen af de fælles EU-regler i Danmark.

Hvor reglerne fastlægges på EU-niveau, skal regeringen arbejde for at styrke beskyttelsen. Danmark kan håndhæve konsekvent, dokumentere erfaringer, bygge alliancer og presse på for skarpere krav om gennemsigtighed, stærkere beskyttelse af børn og klarere grænser for manipulerende design. Et lille land kan ikke alene regulere globale teknologivirksomheder, men det kan vise, hvordan principper omsættes til praksis, og være med til at flytte den europæiske standard.

Hvad forslaget ikke er

Forslaget er ikke imod fremskridt. Kunstig intelligens kan blive et af de vigtigste redskaber, mennesket har udviklet. Den kan støtte lægen i diagnostik, lette administrativt arbejde, hjælpe mennesker med handicap, styrke forskning og frigøre tid til det, der betyder noget. Netop derfor er retningen vigtig.

Teknologisk udvikling og beskyttelse af mennesker er ikke modsætninger. Gode rettigheder kan skabe den tillid, der gør det muligt at bruge teknologien dér, hvor den gavner. Forslaget fastlægger ikke en bestemt teknisk løsning, men seks principper, som lovgivning, myndighedspraksis og Danmarks arbejde i EU skal styres efter. Vi beder ikke Folketinget om at standse fremtiden. Vi beder det om at vælge den tredje vej: den, hvor mennesket stadig sidder ved rattet, og sindet er frit.

Skriv under, hvis du mener, at teknologien skal tjene mennesket og ikke omvendt.

Forslag stillet af

Imran Rashid
Danmark København

Kontaktoplysninger

ir@sunddigital.dk
20772055

Medstillere

Kontaktoplysninger

FT-24936 - Teknologien skal tjene mennesket: indfør nu seks grundlæggende rettigheder i mødet med kunstig intelligens

Rasmus Hansen Schmiegelow
København

rasmus@babypilot.ai

Clara Therese Zeller
Helsingør

clara@skaermsundbarndom.dk

Anders Lemke-Holstein
København

anders@oase.app

FT-24936 - Teknologien skal tjene mennesket: indfør nu seks grundlæggende rettigheder i mødet med kunstig intelligens

Støtteerklæring

For borgere der ikke kan bruge den digitale løsning på borgerforslag.dk.

Jeg ønsker at være støtter for det borgerforslag, der fremgår af denne blanket.

Fulde navn (skal udfyldes)

Adresse (skal udfyldes)

Postnummer (skal udfyldes)

By (skal udfyldes)

Cpr-nummer (skal udfyldes)

E-mail (hvis du ønsker en kvittering for registreringen af din støtte pr. e-mail)

Dato

Underskrift

Med min underskrift bekræfter jeg, at jeg har læst forslaget, og at jeg har læst og accepteret samtykkeerklæringen nedenfor.

Erklæring om samtykke for støttere

Jeg har læst og er indforstået med Politikken for behandling af personoplysninger i ordningen om borgerforslag. Du kan læse et uddrag af politikken på følgende side.

Jeg er indforstået med

- at personoplysninger om mig behandles som beskrevet, når jeg benytter ordningen,
- at jeg som støtter af et borgerforslag ikke kan trække min støtte tilbage, når jeg har givet den, og
- at jeg kun kan støtte det samme borgerforslag én gang.

Sådan behandler vi dine personoplysninger på borgerforslag.dk

Når du anvender hjemmesiden borgerforslag.dk som hovedstiller af et borgerforslag, medstiller af et borgerforslag eller støtter af et borgerforslag, behandler vi nogle oplysninger om dig. Dette er nærmere beskrevet i det følgende.

Derfor behandler vi dine personoplysninger

Vores formål med at behandle dine personoplysninger på borgerforslag.dk er at varetage de opgaver, der følger af:

- Lov nr. 1672 af 26. december 2017 om en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget. Loven er ændret ved lov nr. af 698 af 24. maj 2022.
- Bekendtgørelse nr. 843 af 8. juni 2022 om en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget.

De oplysninger, vi indsamler i forbindelse med borgerforslagsordningen, bruger vi ikke til andre formål, og vi videregiver dem ikke til andre.

Særligt for ikkedigitale borgere

Borgere, som ikke benytter den digitale løsning på borgerforslag.dk, og som vi herefter kalder ikkedigitale borgere, kan i stedet benytte en papirbaseret løsning. De kan tilkendegive, at de ønsker at være hovedstiller, medstiller eller støtter af et borgerforslag, ved at indsende en blanket med de relevante oplysninger til Folketingets Administration med fysisk post.

Når vi modtager en blanket fra en ikkedigital borger, undersøger vi ved at slå op i Det Centrale Personregister, om borgeren har stemmeret til folketingsvalg. Det er en betingelse for at benytte borgerforslagsordningen, at man har stemmeret til folketingsvalg, og oplysningerne om stemmeret bruger vi til at sikre, at borgeren opfylder denne betingelse.

Det Centrale Personregister indeholder ikke oplysninger om valgret for personer med fast bopæl på Færøerne. Disse skal derfor afgive en erklæring om, at de har stemmeret til Folketinget. Erklæringen træder i stedet for Folketingets Administrations opslag af, at den pågældende har valgret, ved at slå personen op i Det Centrale Personregister. Hvis de ikke har et cpr-nummer, skal de i stedet oplyse deres færøske p-tal.

Hvis betingelsen om stemmeret er opfyldt, indtaster Folketingets Administration oplysningerne fra blanketten i systemet. Vi behandler de indtastede oplysninger på samme måde som de tilsvarende oplysninger om borgere, der har brugt den digitale løsning.

Læg mærke til, at vi gemmer korrespondance pr. post eller e-mail mellem Folketingets Administration og ikkedigitale borgere i Folketingets Administrations almindelige journal- og sagsbehandlingssystemer. Formålet er navnlig at sikre dokumentation af sagsbehandlingen, f.eks. for at kunne rekonstruere hændelsesforløb, hvis der skulle opstå uenighed mellem Folketingets Administration og borgere om administrationen af ordningen.

De blanketter, vi modtager fysisk, gemmer vi i et afgrænset tidsrum. Vi opbevarer dem bag lås, og de er kun tilgængelige for medarbejdere i Folketingets Administration, som har brug for at få adgang til oplysningerne i blanketterne for at varetage arbejdsopgaver i relation til borgerforslagsordningen.

Sikkerhed og logning i den digitale løsning på borgerforslag.dk

Kommunikation mellem brugerne og systemet foregår via en krypteret og sikker forbindelse.

Systemet er hostet eksternt, og Folketingets Administration har indgået en databehandleraftale, som vi løbende kontrollerer.

Vi opbevarer data, som vi behandler i systemet, på servere, der fysisk befinder sig i EU.

FT-24936 - Teknologien skal tjene mennesket: indfør nu seks grundlæggende rettigheder i mødet med kunstig intelligens

Dataansvarlig myndighed og kontakt

Folketinget er den dataansvarlige myndighed for borgerforslagsordningen.

Du kan kontakte Folketingets Administration med spørgsmål om, hvordan vi i Folketingets Administration behandler personoplysninger i forbindelse med borgerforslagsordningen. Du kan sende en e-mail til os på borgerforslag@ft.dk, eller du kan ringe til os på telefon 3337 5500.

Du kan også sende et brev til os:

Christiansborg, Folketinget
Att.: Borgerforslag
Rigsdagsgården 4
1218 København K

Du kan også kontakte Folketingets Administrations databeskyttelsesrådgiver på e-mail dpo@ft.dk eller på telefon 3337 5500 eller ved at sende et brev att. databeskyttelsesrådgiveren.